



PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně v období od 1. 1. do 15. 1. 2015

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.
leden 2015



POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Začátkem roku zveřejnil Eurostat první odhady vývoje inflace za prosinec 2014. Ty ukazují, že se míra inflace v eurozóně přehoupla do negativních čísel, na úroveň -0,2 %, a to prvně od října 2009, kdy se globální ekonomika nacházela na vrcholu krize.¹ Negativní inflaci způsobil především výrazný pokles v cenách energií (-6,3 %), naopak ceny potravin, alkoholu a tabákových výrobků byly stabilní (0 %) a ceny služeb rostly (1,2 %).²

V této souvislosti se na lednovém zasedání Rady guvernérů ECB (22. leden) očekává rozhodnutí o spuštění programu tzv. kvantitativního uvolnění (*quantitative easing*), tedy nákupu státních dluhopisů. Kvantitativní uvolňování stále odmítají např. zástupci Německé centrální banky (*Bundesbank*), kteří věří, že by se tím snížil reformní tlak na vlády.³ Prezident ECB Mario Draghi naopak přiznal, že ECB již nezůstává moc jiných nástrojů jak deflacii v eurozóně odvrátit.⁴

Eurostat zveřejnil nejnovější údaje o vývoji nezaměstnanosti v eurozóně. Sezónně očištěná míra nezaměstnanosti dosahovala v listopadu 11,5 % (v EU28 10,0 %), tj. stejných hodnot jako v říjnu 2014. Meziročně (v porovnání s listopadem 2013) poklesla míra nezaměstnanosti o 0,4 p.b. (v listopadu 2013 byla 11,9 %). V absolutní hodnotě to představuje téměř 18,5 milionů obyvatel zemí eurozóny. Nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenalo opět Německo (5 %) a Rakousko (4,9 %). Naopak nejvyšší vykazovalo i nadále Řecko (25,7 % v říjnu 2014) a Španělsko (23,9 %). Meziročně mírně klesla míra nezaměstnanosti mladých pod 25 let, a to v eurozóně z 23,9 % v listopadu 2013 na 23,7 % v listopadu 2014 a v EU28 z 23,2 % v listopadu 2013 na 21,9 % v listopadu 2014.⁵

1. ledna 2015 se eurozóna rozšířila o dalšího, již devatenáctého, člena – Litvu. Litevská centrální banka se také zároveň stala členem Eurosystemu (centrální bankovní systém eurozóny) a Litva se rovněž zapojila do Jednotného kontrolního mechanismu (*Single Supervisory Mechanism, SSM*). Tři největší litevské banky (SEB bankas, Swedbank a DNB bankas) se tak staly subjektem přímého dohledu Evropské centrální banky.⁶

V polovině ledna přijala Evropská komise legislativní návrh na vytvoření Evropského fondu pro strategické investice (*European Fund for Strategic Investments, EFSI*).⁷ Obsahuje také vytvoření Evropského centra pro investiční poradenství (*European Investment Advisory Hub, EIAH*). To má soužit jako kontaktní místo pro pomoc s identifikací, přípravou a financováním projektů. Co se týče samotného EFSI, na jeho fungování se dle návrhu budou podílet také členské státy, přičemž zapojit se mohou také třetí země. V souladu se slibem Komise se vnitrostátní příspěvky do fondu EFSI nebudou započítávat do fiskální korekce v rámci Paktu stability a růstu. Fond bude spravovat řídicí výbor (*Steering Board*), který bude rozhodovat o obecných otázkách spojených s investováním, a investiční výbor (*Investment Committee*), který bude zase posuzovat konkrétní projekty. Součástí návrhu je také vytvoření transparentního seznamu evropských projektů (*Transparent European Project Pipeline*) a záručního fondu (*EU Guarantee Fund*), který má zajistit rezervu rozpočtu EU v případě ztrát.⁸

¹ EUbusiness, Eurozone in deflation territory as prices plunge, 8. 1. 2015. [ZDE](#)

² Eurostat, Euro area annual inflation down to -0,2 %, 7. 1. 2015. [ZDE](#)

³ EUbusiness, ECB ready to decide on QE by January meeting, 13. 1. 2015. [ZDE](#)

⁴ EUbusiness, ECB has few options left aside from QE, says Draghi, 14. 1. 2015. [ZDE](#)

⁵ Eurostat, Euro area unemployment rate at 11.5 %, 7. 1. 2015. [ZDE](#)

⁶ ECB, Lithuania joins the euro area, 1. 1. 2015. [ZDE](#)

⁷ European Commission, €315 bn Investment Plan: Fund for Strategic Investments proposed, 13. 1. 2015. [ZDE](#)

⁸ European Commission, Delivery of €315 billion Investment Plan on track: Commission presents law for the European Fund for Strategic Investments, 15. 1. 2015. [ZDE](#)

Transatlantické obchodní a investiční partnerství (Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP)

Ve snaze o zvýšení transparentnosti procesu vyjednávání TTIP zveřejnila Evropská komise na svých stránkách několik dalších textů k jednotlivým oblastem vyjednávání.⁹ Konkrétně se jedná o informační listy (*factsheets*) ve všech projednávaných oblastech, které mají přispět k lepšímu porozumění problematice. Komise také zveřejnila tzv. *position paper*, tedy texty popisující, co v dané oblasti chce EU dosáhnout. Zveřejněné *position papers* se týkají oblastí strojírenství, vozidel a udržitelného rozvoje. Je to také prvně, kdy Komise při bilaterálním dojednávání obchodní smlouvy zveřejnila návrhy právních textů (*textual proposal*). Těchto 8 návrhů pokrývá oblasti konkurence, bezpečnost potravin a zdraví zvířat a rostlin, cla, technické překážky obchodu, malé a střední podniky a řešení mezivládních sporů.¹⁰

Evropská komise také zveřejnila analýzu více než 150 000 odpovědí, které získala během tzv. online konzultace týkající se problematiky řešení investičních sporů (*investor-to-state dispute settlement, ISDS*). Analýza ukázala celkově vysokou míru skepticizmu veřejnosti vůči ISDS. Z odpovědí je vyplývá, že nejdůležitějšími oblastmi z pohledu veřejnosti jsou: ochrana práva na regulace, vytvoření a fungování rozhodčích soudů, vztah mezi národní soudní soustavou a ISDS a přezkum rozhodnutí a odvolací mechanismus. Komise teď plánuje diskuse nad touto analýzou v Evropském parlamentu a také s jednotlivými členskými zeměmi a dalšími stranami (např. neziskovými organizacemi, odbory nebo podnikateli).¹¹

⁹ Texty jednotlivých materiálů jsou dostupné na: European Commission, Now online – EU negotiating texts in TTIP, 7. 1. 2015. [ZDE](#)

¹⁰ European Commission, European Commission publishes TTIP legal texts as part of transparency initiative, 7. 1. 2015. [ZDE](#)

¹¹ European Commission, Report presented today: Consultation on investment protection in EU-US trade talks, 13. 1. 2015. [ZDE](#)